

таті проведеного дослідження зроблено ряд **висновків**. Зокрема, афро-американська жінка в США як представниця цієї етнічної групи є повноправним носієм афро-американського варіанту англійської мови. У проаналізованих оповіданнях вона, як звичайно, постає як неосвічена жінка низького соціального статусу, що знаходить відображення в її мовленні у вигляді численних графонів. Переважна кількість лексичних одиниць, ужитих у текстах при створенні портретного образу, містить емоційно-оцінний компонент, який зrealізовано в тексті за допомогою прикметників і прислівників, що найчастіше виступають як епітети. **Практичне застосування** результатів дослідження полягає в необхідності їх використання у системному вивченні структурної одиниці художнього цілого — портрета — з лінгвістичної точки зору. Це дасть змогу зробити більш повні висновки про характер системних зв'язків у творі.

Ключові слова: портрет, портретні характеристики, афро-американка, ідентичність, образ персонажа, стилістичні прийоми, мовні засоби.

Svitlana V. PAZINA,

Master of the 2nd year of studies, Philological faculty, Odessa I. I. Mechnikov National University; 24/26, Franzuzskiy blvd., Odessa, 65058, Ukraine; tel.: +38 (067) 5593199; e-mail: puma.pp85@gmail.com;
ORCID ID: 0000-0003-2649-5198

Ievgenii N. STEPANOV,

Doctor of Philology, Head of the Russian Language Department, Odessa I. I. Mechnikov National University; Frantsuzskiy Boulevard, Odessa, 65058, Ukraine; tel.: +38 048 7762277; +38 096 4966406; e-mail: stepanov.odessa@gmail.com; ORCID ID: 0000-0002-5441-9822

PORTRAIT OF AFRO-AMERICAN WOMEN IN STORIES OF MODERN AMERICAN WRITERS AS THE BASIS FOR CREATING INDIVIDUAL AND COLLECTIVE IDENTITY

Summary. *The purpose* of the article is to study linguistic-stylistic peculiarities of portrait descriptions of Afro-American women in literature works; to determine main regularities and principles that are used by creation of portrait descriptions in analyzed short stories; to make out the typical features of Afro-American collective (ethnic, social, gender (female)) identity. The *object* of analysis is the portrait of Afro-American woman as one of components of the fiction text and the form of creation of the integral image of the literature character — the black woman in the USA — as the central textual category. The *subject* of the investigation is lexical means of creation of a character's image, actualized stylistic devices: epithet, metaphor, comparison — in Afro-American woman's portrait characteristics and the frequency of their use in fiction texts. A special attention is paid to graphon as the device of transfer of a character's speech portrait. As a *result* of the investigation carried out, a number of *conclusions* were made. In particular, the Afro-American woman in the USA, as a representative of the given ethnic group, is a relevant speaker of the Afro-American version of the English language. In the analyzed short stories she, as usual, appears as a non-educated woman of a low social status, that finds reflection in her speech in numerous graphons. Most of lexical units, used in the texts by creation of a portrait image, contain the emotional-appraising component, that is realized in the text by using of adjectives and adverbs mostly appearing as epithets. *Practical use* of the results of the investigation lies in the necessity of their use by the systematic approach to studying of a structural unit of the fiction whole — the portrait — from the linguistic point of view. This will allow to make fuller conclusions on the kind of system connections in a literature work.

Key words: portrait, portrait characteristics, Afro-American woman, identity, a character image, stylistic devices, language means.

Статтю отримано 25.10.2019 р.

<http://dx.doi.org/10.18524/2307-4558.2019.32.187780>

УДК 811.161.1'371'42:394.014:17.022.1(469)

ПРОКОПОВИЧ Наталія Юрївна,

аспірант кафедри слов'янських мов Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; вул. Пирогова, 9, м. Київ, 01601, Україна; +380930200580; e-mail: prokopovychn@gmail.com;
ORCID ID: 0000-0003-0987-6474

ІСПАНСЬКІ МІСТА В ОЦІНЦІ М. Є. КОЛЬЦОВА (ЛІНГВОІМАГОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)

Анотація. В епоху глобалізації спостерігаємо процеси інтеграції та уніфікації культур. Утім, зростає інтерес одного народу до іншого, до стереотипів, які склалися щодо того чи іншого народу. Очевидною стає протилежна тенденція збереження самобутності націй, унаслідок чого виникає інтерес до самоідентифікації. Мова як дзеркало культури формує образи одних народів у сприйнятті іншими, відображає національну картину світу та процеси, спричинені сучасними соціально-політичними змінами. Отже, постає потреба вивчення вербалізованих форм образів одних народів у свідомості інших. **Мета** статті — проаналізувати в лінгвоімагологічному аспекті бачення відомого російського письменника

менника-публіциста Михайла Єфремовича Кольцова іспанських міст у період його перебування в революційній Іспанії 1936–1939 рр. **Об'єктом** дослідження є текстові фрагменти, у яких автор описує іспанські міста та поведінку містян, надаючи цьому певну оцінку. **Предметом** розгляду є вербалізація оцінки іспанських міст у лінгвоімагологічному аспекті. **Матеріалом** дослідження слугує текст книги М. Є. Кольцова «Іспанський щоденник». У процесі дослідження було застосовано описовий метод, метод стилістичної інтерпретації, прийоми семантичного, культурологічного, прецедентного аналізу. **Результати** дослідження можуть бути використані дослідниками питань теорії та історії мови, літератури, суспільства, у навчальному процесі в курсах лексикології російської мови, країнознавства, лінгвокультурології, міжкультурної комунікації, лінгвоімагології. **Висновки.** У дослідженому матеріалі здебільшого зазначена позитивна оцінка іспанських міст. Уживання різноманітних лінгвоімагологічних засобів: лексичних, морфологічних, синтаксичних, когнітивних, стилістичних — для надання оцінки іспанським містам і іспанцям у революційний період свідчить про багатогранність таланту автора як письменника-публіциста, емоційної, допитливої, ерудованої мовної особистості зі своєю мовною картиною світу, яка ґрунтується на поглядах антифашистськи налаштованого радянського суспільства 1930-х років.

Ключові слова: лінгвоімагологічний аналіз, оцінка, М. Є. Кольцов, іспанське місто.

Формулювання проблеми. Одним із найтрагічніших явищ людства постає війна. Про війни сказано та написано багато. Війна є періодом, який у повній мірі активізує всі моральні, духовні, політичні, військові, дипломатичні ресурси того чи іншого народу на шляху до перемоги. Іспанія не є винятком. Це країна, яка однією із перших у світі кинула виклик фашизму та боролася з італійсько-німецькою інтервенцією. Історично відомо, що відстоювати своє право на незалежність іспанському народу допомагали представники інших країн, утворивши інтернаціональні бригади, до складу яких входили росіяни, американці, англійці та представники багатьох інших національностей. Усіх їх об'єднувала любов до Іспанії, єдність їх позиції. Утім, кожен народ, кожна нація сприймала Іспанію та іспанців по-різному, крізь призму своєї власної національної ментальності.

Лінгвоімагологія досліджує мовне (звідси лінгво-) застосування образу (іміджу) одного народу в очах іншого народу [2, с. 148]. Популярність поняття «образ» прийшла із сфери лінгвоімагології, нового напрямку у філологічній науці, який формує новий пласт сучасних досліджень, що фокусує увагу саме на понятті «образ» («імідж»).

Зв'язок проблеми з попередніми дослідженнями. Багато статей та монографій присвячено вивченню менталітету іспанців, їх історії, літератури, живопису. Так, дослідниці М. В. Ларіонова вивчала взаємовідносини Іспанії та Росії у газетно-публіцистичному дискурсі [4]. А. А. Козлова досліджувала образ Іспанії в літературі, а саме у російській прозі XV–XVIII ст. [5], А. К. Коньонкова проаналізувала образ Іспанії в російському живописі другої половини XIX –початку XX ст. [6]. Н. Г. Панченко [8] та Є. В. Катаєва-Мякінен [3] розкрили образи Іспанії та іспанців очима російських мандрівників XIX ст.

Формулювання завдань. Мета статті — проаналізувати оцінки іспанських міст і містян, надані М. Є. Кольцовим у період його перебування в революційній Іспанії 1936–1939 рр., з точки зору лінгвоімагології. Об'єктом дослідження обрано текстові фрагменти, у яких автор описує іспанські міста та поведінку містян. Предметом розгляду є способи вербалізації оцінки іспанських міст у лінгвоімагологічному аспекті. У процесі дослідження було застосовано описовий метод, метод стилістичної інтерпретації, прийоми семантичного, культурологічного, прецедентного аналізу. Завданнями роботи є виявлення прецедентних феноменів і особливостей їх функціонування у визначений період, а також виокремлення й аналіз використаної оцінної лексики, яку вжито для характеристики іспанських міст, з позиції її позитивності чи негативності. Вагомим у лінгвоімагологічному дослідженні постає матеріал для аналізу: текст книги «Испанский дневник», написаний письменником-публіцистом М. Є. Кольцовим, який прожив коротке, але яскраве життя, де багато місця відводилося репортерським подорожам.

Виклад основного матеріалу. Під час Громадянської війни в Іспанії (1936–1939 рр.) М. Є. Кольцова було відряджено до цієї країни як кореспондента газети «Правда» і негласного політичного представника влади СРСР при республіканському уряді. В Іспанії він брав активну участь у подіях як один з організаторів опору заколотникам. Автор подорожував найбільшими містами Іспанії (Барселона, Мадрид, Валенсія, Толедо, Астурія) та висвітлював свої враження у щоденнику.

Барселона

«Вокруг баров много мочатся, всё сливается в острую, тоскливую вонь. Ремесленники, мелкие кустари ютятся и работают вокруг огромных современных заводов; полуслепой дедушка зашивает грубой драпвой отвалившуюся подошву рабочему великокопной механизированной обувной фабрики. На трюмах людей лудят старую, поломанную посуду. Торгуют самой изобретливой, грязной, засаленной платяной ветошью — здесь, рядом с гигантскими комбинатами и магазинами дешёвого готового платья, которым Барселона снабжает всю Испанию, отчасти Францию и даже Англию.

Но весенний ветер возбудил теперь эти печальные кварталы. Они взбудоражены, оживлены. На домах в окнах, почти над каждым входом — флаги, либо с серпом и молотом, либо красно-чёрные анархистские, либо полосатые каталонские, либо официальные республиканские. Всё заполнено плакатами, листовками, газетами, их читают, обсуждают. Девушки, усевшись вместе, хором разучивают по нотному листку революционные песни. В книжных лавчонках уйма новой литературы, много советских книг» [7, с. 28].

У першому абзаці оцінка негативна, її виражено досить емоційно. Для зображення Барселони автор використовує антитезу: з одного боку, — розвинена промисловість, а з іншого — бідність. М. Є. Кольцов протиставляє два обличчя Барселони: одне — розвинуте й сучасне: *современные заводы, великолепная механизированная обувная фабрика, гигантские комбинаты и магазины*; інше — бідне та занедбане: *вокруг баров много мочатся, старая, поломанная посуда, изодранная, грязная, засаленная платяная ветошь*. Протиставлення вербалізовано за допомогою прикметників, що відіграють синтаксичну роль описових означень. Автор застосовує символіку прапорів: *флаги, либо с серпом и молотом, либо красно-чёрные анархистские, либо полосатые каталонские, либо официальные республиканские*. Більшою мірою вони демонструють політичну різноманітність Барселони або, навпаки, її політичний хаос та повну відсутність єдності в державі та відданості одній політичній силі, що найчастіше буває в періоди революції та війни. Помітними є повтори розділового сполучника *либо*, що забезпечує тут логічність, точність і ясність виразу.

«Была ли она когда-нибудь такой, как сейчас, празднующая свою победу неистовая Барселона? Испанский Нью-Йорк, самая нарядная красавица Средиземного моря, её ослепительные пальмовые бульвары, её гигантские проспекты и набережные, фантастические виллы, возобновившие роскошь византийских и турецких дворцов над Босфором. Нескончаемые заводские кварталы, огромные корпуса судостроительных верфей, механических, литейных, электрических, автомобильных цехов, текстильные, обувные, швейные фабрики, типографии, трамвайные депо, исполинские гаражи. Банковские небоскрёбы, театры, кабаре, увеселительные парки. Страшные, чёрные уголовные трущобы, зловецкий «китайский квартал» — тесные каменные щели в самом центре города, более грязные и опасные, чем портовые клоаки Марселя и Стамбула. Всё сейчас наводнено, запружено, поглощено густой, возбуждённой людской массой, всё всколыхнуто, выплеснуто наружу, доведено до высшей точки напряжения и кипения» [7, с. 18].

Спостерігаємо антитезу, якою автор протиставляє багатство Барселони (*ослепительные пальмовые бульвары, её гигантские проспекты и набережные, фантастические виллы, нескончаемые заводские кварталы, огромные корпуса судостроительных верфей...*), вербалізуючи високу оцінку міста прикметниками *ослепительные, гигантские, огромные, фантастические*, що описують розмір, бідності (*страшные, чёрные уголовные трущобы, зловецкий «китайский квартал»*). Авторські асоціації зовнішнього вигляду міста загострюють внутрішні протиріччя, дисгармонію суспільно-політичної системи, яка продукує багатство одних і бідність інших. Виразниками антитези є структурно односкладні називні речення, які створюють ефект градації; автор застосовує, де це доречно, метонімію (*уголовные трущобы, китайский квартал, пальмовые бульвары*). У сурядні ряди автор ставить *банки, трущобы, кварталы, цехи, фабрики, бульвары, виллы, набережные, небоскрёбы, театры, кабаре, парки* тощо. Це дає підстави говорити про хаотичне сприйняття міського ландшафту та систематизацію уявлень про місто та його мешканців.

Автор порівнює розкіш Барселони з розкішню візантійських і турецьких палаців над Босфором. Уживання власних назв *Нью-Йорк, Босфор, Марсель, Стамбул* свідчить про географічну широту поглядів автора. Цікавим постає факт порівняння Барселони з американським мегаполісом Нью-Йорком: *Испанский Нью-Йорк*. Власна назва *Нью-Йорк* виступає автопрецедентом, який представляє собою відображення у свідомості радянської людини (М. Є. Кольцова) фрагмента навколишнього світу, пов'язаного з особливими індивідуальними уявленнями.

Риторичне питання та персоніфікація: *Была ли она когда-нибудь такой, как сейчас, празднующая свою победу неистовая Барселона?* — вдало привертають увагу читача до образу Барселони. Уся розкіш протиставлена бідності: *страшные, чёрные уголовные трущобы, зловецкий «китайский квартал» — тесные каменные щели в самом центре города, более грязные и опасные, чем портовые клоаки Марселя и Стамбула*. Удале застосування порівняння *чем портовые клоаки Марселя и Стамбула* підтверджує прецедентний характер уживання назв цих портових міст, які постають у свідомості автора в негативному світлі. Цікавим, на наш погляд, постає використання іменника «клоаки». Поняття «клоака» (від лат. *cloaca* — «труба для протоку нечистот») — підземний канал для зливу нечистот; надзвичайно огидне та брудне місце [1]. Уживання цього поняття викликає неприємні асоціації та має негативну оцінку.

У кінці фрагменту тексту, який описує Барселону, М. Є. Кольцов уживає метафори, які виникли завдяки співставленню соціального хвилювання з виверженням вулкану: *Всё сейчас наводнено, запружено, поглощено густой, возбуждённой людской массой, всё всколыхнуто, выплеснуто наружу, доведено до высшей точки напряжения и кипения*. Градація допомагає реалізувати символ вулкану.

Мадрид

«Днём кипит, переливается красками столичная река автомобилей, магазинных витрин, публики, газетчиков, женских нарядов. Но когда небо темнеет и серебряная кастильская луна струится над крышами, когда пронзительно вопит сирена, и щупают небо прожекторы, и глухие взрывы перерывают нервную, притаившуюся тишину, — тогда Мадрид, со своим миллионом жителей, с правительством, с небоскрёбами, становится одинок, как на льдине» [7, с. 150].

Поданий опис іспанської столиці є досить позитивним. Звертають увагу на себе метафори *река автомобилей, магазинных витрин, публики, газетчиков, женских нарядов* та *серебряная кас-*

тильська луна струється над крышами. Звернемо увагу на перелічувальну безполучникову конструкцію з приєднувальним відтінком: *и щупают небо прожекторы, и глухие взрывы перерывают нервную, притаившуюся тишину.* Друге речення наведеного абзацу за своєю структурою є складнопідрядним реченням з препозитивними однорідними підрядними часу, яке водночас виступає стилістико-синтаксичною фігурою періоду. Ефект градації доходить до найвищої точки. М. Є. Кольцов застосовує також метафору *пронзительно вопит сирена.* Мадрид постає у свідомості автора одним та усамітненим, про що свідчить наступна цитата: *тогда Мадрид, со своим миллионом жителей, с правительством, с небоскребами, становится одинок, как на льдине.* Порівняльний зворот *одинок, как на льдине* допомагає читачу створити у своїй свідомості образ відокремленого від усього світу Мадрида. Сурядний ряд *со своим миллионом жителей, с правительством, с небоскребами* демонструє хаотичність у вживанні однорідних членів речення. Це доводить той факт, що у свідомості автора уряд Іспанії та будівлі поставлені на один шабель.

Валенсія

«Здесь всё выглядит спокойно и мирно. Красивые площади с небоскребами изнывают от жары. На тротуарах под пальмами, за столиками, пьют кофе и вермут, слушают радио. Иногда, обмакнув или посплюнув палец, поднимают вверх — нет ли ветерка с моря. В порту и на рейде много судов, — выгружаются нефть, чугунные болванки, скот из Югославии» [7, с. 54].

У цій та наведених вище цитатах на перше місце автор виносить загальне враження про місто: *Здесь всё выглядит спокойно и мирно.* Автор описує універсально-прецедентний жест, відомий будь-якій людині: *Иногда, обмакнув или посплюнув палец, поднимают вверх — нет ли ветерка с моря.* Такий жест застосовують для визначення напряму вітру. М. Є. Кольцов позитивно оцінює місто та описує спокійну атмосферу, не дивлячись на стан війни в країні, використовуючи епітети *спокойно и мирно.* Як людині, звиклій до помірною клімату, клімат Валенсії здається авторові спекотним. Своє бачення він реалізує за допомогою персоніфікації: *Красивые площади с небоскребами изнывают от жары.* Привертає увагу дієслово *изнывают*, яке означає «томитися від спраги, нудьги, спеки або неробства» [1], вдало підкреслюючи атмосферу в місті.

Толедо

«Толедо было видно издали, замок Алькасар курился на высокой горе дымом двух разбитых башен, фиолетовая лента Тахо круто опоясывала город. На старинных мостах люди в костюмах мексиканских бандитов, в остроконечных соломенных шляпах, с шелковыми цветными лентами на винтовках проверяли въезд и выезд» [7, с. 97].

Фіолетовий колір символізує, здебільшого, загадковість і таємничість, мудрість і містику. Вибір автором саме такого кольору в метафорі *фиолетовая лента Тахо круто опоясывала город* передає містичність річки Тахо й самого міста. Заслугує на увагу метафора *лента Тахо круто опоясывала город*: замість *річка* М. Є. Кольцов використовує метафору *лента*.

Цікавим є вживання символіки, характерної для мексиканських бандитів: *люди в костюмах мексиканских бандитов, в остроконечных соломенных шляпах, с шелковыми цветными лентами на винтовках.* Ми не знайшли зв'язку з Мексикою, тому вважаємо цей вираз автопрецедентом, який демонструє те, що у свідомості автора люди в сомбреро віддзеркалюють образ мексиканських бандитів. Беручи до уваги широту стереотипів автора, можемо припустити, що у свідомості М. Є. Кольцова склався негативний образ мексиканців і, побачивши шляпи, схожі на сомбреро, автор асоціює людей з мексиканцями.

Астурія

«Величественный и красивый горный и приморский край. Глубокие ущелья, острые нагромождения и складки изрезали и вздыблили эту землю. Дороги бегут, возносятся и падают смелыми спиральями. Быстрые реки свергают ледяные воды с высот и, прорвав себе выходы через горные цепи, низвергаются прямо в Атлантический океан. Снежные вершины Морсин и Арамо строго повелевают над горизонтом. В горах и ущельях запряганы маленькие города и посёлки. Это Швейцария плюс Донбасс и немного дальневосточного Приморья. Для Кавказа это слишком мокро и туманно. Совсем недавно эти красоты были приманкой для самых изысканных и избалованных путешественников. Сейчас здесь сезон никак не для туристов. Все течет, все сочится, да и хлеба нет, да и обшая обстановка совсем не уютная. В ущельях гремят выстрелы, льётся кровь» [7, с. 159].

У цьому абзаці звертаємо увагу на метафору *Дороги бегут, возносятся и падают смелыми спиральями. Быстрые реки свергают ледяные воды...*, яка допомагає яскраво передати пейзаж. *Это Швейцария плюс Донбасс и немного дальне восточного Приморья. Для Кавказа это слишком мокро и туманно* — у цьому виразі віддзеркалюється перцептивна база автора, а саме: національно-прецедентні феномени (*Швейцария, Донбасс, Кавказ*), які відомі будь-якому середньостатистичному представнику певної національно-лінгвокультурної спільноти та входять до національної когнітивної бази. Нам також здається цікавим поєднання кардинально протилежних місць: *Это Швейцария плюс Донбасс.* Відомо, що Швейцарія була та є прикладом багатой та розвинутої країни, у той час як Донбас асоціюється із шахтами та тяжкою працею. Зіставлення ідеального (Швейцарія) з неідеальним (Донбас) доводить той факт, що автор помітив в Астурії як плюси, так і мінуси. М. Є. Кольцов

сприймає світ через свою усталену перцептивну базу, яка збагачувалась упродовж усього життя. Тому автор порівнює астурийський край зі своїм рідним краєм та бачить відмінності, наприклад: *Для Кавказа это слишком мокро и туманно*. За допомогою полісиндетону в поєднанні з приєднувальними конструкціями автор створює логічне й інтонаційне виділення, досягаючи ефекту узагальнення, наприклад: *Всё течёт, всё сочится, да и хлеба нет, да и общая обстановка совсем не уютная*.

«Здесь почти нет экзотики и торжественной красоты, которыми налиты там, в Кастилии, каждый полевой бивуак, каждое батальонное знамя, каждый ночной патруль на дороге. Здесь люди подходят к войне не как к спектаклю или стихийному бедствию, а как к делу. Ведут войну по-шахтёрски — серьёзно, упорно» [7, с. 162]. За допомогою прикметникового займенника *каждый* створюється градація. Вважаємо, що розділове зіставлення *как к спектаклю или стихийному бедствию* вжито тут для підсилення виразності мовлення. *Ведут войну по-шахтёрски — серьёзно, упорно* — у цьому реченні вжито прецедентний феномен *по-шахтёрски*, значення якого входить до універсального когнітивного простору. *По-шахтёрски* символізує також тяжку працю та демонструє підхід іспанців до війни як до важкої праці.

Висновки. Завершуючи статтю, присвячену рецепції іспанських міст М. Є. Кольцовим, зазначимо, що автор пройнявся атмосферою іспанського міського ландшафту, побачивши в ньому і щось «своє», і щось «чуже». У дослідженому матеріалі здебільшого зазначена позитивна оцінка іспанських міст. Уживання різноманітних лінгвоімагологічних засобів: лексичних, морфологічних, синтаксичних, когнітивних, стилістичних — для надання оцінки іспанським містам і іспанцям у революційний період свідчить про багатогранність таланту автора як письменника-публіциста, емоційної, допитливої, ерудованої мовної особистості зі своєю мовною картиною світу, яка ґрунтується на поглядах антифашистськи налаштованого радянського суспільства 1930-х років.

Л і т е р а т у р а

1. Толковый словарь Ожегова онлайн. 2008–2017. URL : <http://slovarozhegova.ru/word.php?wordid=11229> ; <http://slovarozhegova.ru/word.php?wordid=9677>
2. Иванова Л. П. Жанровые основания лингвоимагологического анализа. *Жанры речи*. Саратов, 2016. № 1. С. 148–155.
3. Катаева-Мякинин Е. В. Образ Испании в записках русских путешественников XIX века : дис. ... канд. филол. наук : 10.01.01. Москва, 1999. 133 с.
4. Ларионова М. В. Россия и Испания в зеркале газетно-публицистического дискурса : метафоры и стереотипы. *Вестник МГИМО–Университета*. Москва, 2010. № 2 (11). С. 247–254.
5. Козлова А. А. Образ Испании в исторической и документальной русской прозе XV–XVIII вв. *Новый филологический вестник*. Москва : РГГУ, 2015. Вып. 4 (35). С. 164–173.
6. Конёнкова А. К. Образ Испании в русской живописи второй половины XIX — начала XX вв. Константин Коровин и Александр Головин. *Вестник славянских культур*. Москва, 2012. № XXV. Вып. 3. С. 100–106.
7. Кольцов М. Е. Испанский дневник. Москва : Худож. лит., 1988. 227 с.
8. Панченко Н. Г. Представления о прошлом Испании русских путешественников второй половины XIX века как компонент образа страны и народа. *Омский научный вестник*. Омск, 2012. № 5 (112). С. 52–56.

References

1. *Ozhegov's Explanatory dictionary online* (2008–2017) [*Tolkovyy slovar' Ozhegova online*], available at : <http://slovarozhegova.ru/word.php?wordid=11229>; <http://slovarozhegova.ru/word.php?wordid=9677>
2. Ivanova, L. P. (2016), «Genre basis of linguoimagological analysis», *Speech Genres* [*Zhanrovyye osnovaniya lingvoimagologicheskogo analiza*], *Zhanry rechi*, Saratov State University, Saratov, vol. 1, pp. 148–155.
3. Kataeva-Myakinin, E. V. (1999), *The image of Spain in the diaries of the Russian travelers of the 20th century : Thesis* [*Obraz Ispanii v zapiskakh russkikh puteshestvennikov XIX veka : dis. ... kand. filol. nauk : 10.01.01*], Moscow, 133 p.
4. Larionova, M. V. (2010), «Russia and Spain in the mirror of journalistic discourse : metaphors and stereotypes», *MGIMO Review of International Relations* [*Rossiia i Ispaniya v zerkale gazetno-publitsisticheskogo diskursa : metafory i stereotipy*, *Vestnik MGIMO–Universiteta*], Moscow, vol. 2 (11), pp. 247–254.
5. Kozlova, A. A. (2015), «The image of Spain in documental and historical Russian prose of the 15th–XVIIIth centuries», *The New Philological Bulletin* [*Obraz Ispanii v istoricheskoy i dokumental'noy russkoy proze XV–XVIII vv.*], *Novyy filologicheskyy vestnik*, Russian State University for the Humanities, Moscow, vol. 4 (35), pp. 164–173.
6. Konenkova, A. K. (2012), The image of Spain in Russian painting of the second half of the 19th — early 20th centuries. Konstantin Korovin and Alexander Golovin, *Bulletin of Slavic cultures* [*Obraz Ispanii v russkoy zhivopisi vtoroy poloviny XIX — nachala XX vv.* Konstantin Korovin i Aleksandr Golovin, *Vestnik slavyanskikh kul'tur*], Moscow, No. 25, vol. 3, pp. 100–106.
7. Koltsov, M. E. (1988), *The Spanish diary* [*Ispanskiy dnevnik*], Moscow : Khudozhestvennaya literatura, 1988, 227 p.
8. Panchenko, N. G. (2012), «Representations of the past of Spain by Russian travelers of the second half of the 19th century as a component of the image of the country and people», *Omsk Scientific Bulletin* [*Predstavleniya o proshlom Ispanii russkikh puteshestvennikov vtoroy poloviny 19 veka kak komponent obraza strany i naroda*], *Omskiy nauchnyy vestnik*, Omsk, vol. 5 (112), pp. 52–56.

ПРОКОПОВИЧ Наталия Юрьевна,

аспирант кафедры славянских языков, Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова; ул. Пирогова, 9, г. Киев, 01601, Украина; тел.: +38 0930200580; e-mail: prokopovychn@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-0987-6474

ИСПАНСКИЕ ГОРОДА В ОЦЕНКЕ М. Е. КОЛЬЦОВА (ЛИНГВОИМАГОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ)

Аннотация. В эпоху глобализации прослеживается процесс интегрирования и унификации культур. Впрочем, возрастает интерес одной народности к другой, к стереотипам, которые сложились по отношению к той или иной народности. Очевидной является противоположная тенденция сохранения самобытности нации, в результате чего интерес к самоидентификации народов возрастает. Язык как зеркало культуры формирует образы одних народов в восприятии других, отображает национальную картину мира и процессы, вызванные современными социально-политическими изменениями. Следовательно, возникает необходимость изучения вербализованных форм образов одних народов в сознании других. **Цель** статьи — проанализировать в лингвоимагологическом аспекте восприятие испанских городов известным русским писателем-публицистом Михаилом Ефремовичем Кольцовым в период его пребывания в революционной Испании 1936–1939 гг. **Объектом** исследования выступают текстовые фрагменты, в которых автор описывает испанские города и поведение их жителей, выражая при этом определённую оценку. **Предмет** рассмотрения — вербализация оценки испанских городов в лингвоимагологическом аспекте. **Материалом** исследования является текст книги М. Е. Кольцова «Испанский дневник». В процессе исследования использовались описательный метод, метод стилистической интерпретации, приёмы семантического, лингвокультурологического, прецедентного анализа. **Результаты** исследования могут использоваться в дальнейших разработках теории и истории языка, литературы, общества, в учебном процессе в курсах лексикологии русского языка, страноведения, лингвострановедения, межкультурной коммуникации, лингвоимагологии. **Выводы.** В исследованном материале чаще всего даётся положительная оценка испанских городов. Употребление различных лингвоимагологических средств: лексических, морфологических, синтаксических, когнитивных, стилистических — для оценивания испанских городов и испанцев в революционный период свидетельствует о многогранности таланта автора как писателя-публициста, эмоциональной, любознательной, эрудированной языковой личности со своей языковой картиной мира, которая основывается на взглядах антифашистски настроенного советского общества 1930-х гг.

Ключевые слова: лингвоимагологический анализ, оценка, М. Е. Кольцов, испанский город.

Natalia Yu. PROKOPOVYCHN,

postgraduate student of Chair for Slavonic, National Pedagogical Dragomanov University; 9 Pyrohov st., Kyiv, 01601, Ukraine; +38 0930200580; e-mail: prokopovychn@gmail.com; ORCID ID: 0000-0003-0987-6474

SPANISH CITIES IN THE EVALUATION OF M. KOLTSOV (LINGUOIMAGOLOGICAL ASPECT)

Summary. In the age of globalization, the process of integration and alignment of cultures is traced. Admittedly, the interest of one nation to another one and to the stereotypes, which have been formed, is constantly growing. There is apparently an opposite tendency of preservation of national identity, as a result the interest to national identity is increasing. Language mirrors national images of one nation in the perception of other one, reflects a national world picture and processes generated by some modern social and political changes. Hence, there is the necessity to learn the verbalized images of one nations in the consciousness of others. The **purpose** of the article is to analyze, in the linguo-imagological aspect, the perception of Spanish cities by the famous Russian writer and publicist Mikhail Efremovich Koltsov during his stay in revolutionary Spain from 1936–1939. The **object** of the study is text fragments in which the author describes Spanish cities and the behavior of their inhabitants, while expressing a certain assessment. The **subject** of this research is the verbalization of the assessment of Spanish cities in the linguo-imagological aspect. The **material** of the study is the text of the book by M. E. Koltsov «The Spanish Diary». In the research process, a descriptive **method**, a method of stylistic interpretation, methods of semantic, linguocultural, and case analysis were used. The **results** of the study can be used in further development of the theory and history of language, literature, society, in the educational process in the courses of lexicology of the Russian language, regional studies, linguistic studies, intercultural communication, linguo-imagology. **Conclusions.** In the material under analysis there is mostly a positive evaluation of the Spanish cities. The usage of different linguoimagological means: lexical, morphological, syntactic, cognitive, stylistical for the evaluation of the Spanish cities and their citizens in the revolution period shows the complexity of the author's talent as a publicistic writer, as an emotional, curious, intelligent language personality with his own linguistic view of the world which is based on the views of the anti-fascist soviet society of the 1930s.

Key words: linguo-mathematical analysis, evaluation, M. E. Koltsov, Spanish city.

Статтю отримано 25.09.2019 р.